

VAIKUTUSTEN ENNAKKOARVIOINTIMENETTELY HARJAVALLAN KAUPUNGIN PÄÄTÖKSENTEOSSA

KESKUSTAN ALAKOULUN UUSIMINEN

Päätösten vaikutuksia tulee ennakoida, sillä kaupungin tekemät päätökset vaikuttavat suoraan tai välillisesti ihmisiin, ympäristöön, talouteen ja yrityksiin. Ennakkoarviointi onnistuu parhaiten, kun se liitetään osaksi valmistelu- ja päätöksentekokäytäntöjä.

Harjavalan kaupungin päätöksenteossa on vaikutusten ennakkoarviointia toteutettu aikaisemmin sisäänkirjoitettuna esittelyteksteihin tai varsinaisiin päätösesityksiin. Jatkossa tämä työ tehdään näkyvämmäksi systemaattisen vaikutusten ennakkoarviointimenettelyn kautta. Vaikutusten ennakkoarviointimenettely rajataan koskemaan toimielimien päätöksiä ja niiden valmistelua.

Päätöksen vaikutuksia arvioidaan seuraavasti:

- Strategiavaikutus
- Vaikutukset ihmisiin
- Vaikutukset ympäristöön ja ilmastoon
- Vaikutukset kunnan talouteen ja henkilöstöön
- Vaikutukset yrityksiin

Merkkien selitykset

- ++ merkittävä ja pitkäaikainen myönteinen vaikutus
- + lyhytaikainen myönteinen vaikutus
- 0 neutraali vaikutus
- lyhytaikainen kielteinen vaikutus
- merkittävä ja pitkäaikainen kielteinen vaikutus

PÄÄTÖKSEN VAIKUTUS

Arviointi on toteutettu niin, että Vaikutuksen kuvaus lyhyesti -sarakkeen ensimmäinen arvio on tehty uudisrakentamista ja toinen arvio peruskorjausta ajatellen. Joillakin arvioinnin alueilla kyseistä jaottelua ei ole ollut tarpeellista käyttää.

	Merkki	Vaikutuksen kuvaus lyhyesti
Elinvoimaohjelma		
1. Väkiluvun kasvattaminen	++	Uudet, käytettävyydeltään ensiluokkaiset opetustilat toimivat houkuttelevana tekijänä.
	0	Peruskorjatuilla tiloilla ei todellista vaikutusta väkiluvun kasvattamiseen.
2. Kaupungin maine ja markkinointi	+	Uudisrakennuksen vaikutus maineeseen positiivinen.
	0	Peruskorjauksen vaikutus neutraali.
3. Vetovoimainen ympäristö	+	Uudisrakennuksen vaikutus vetovoimaan positiivinen.
	0	Peruskorjauksen vaikutus neutraali.
4. Kilpailukykyinen yrityskanta	+	Rakennusurakan tarjoama työ.
5. Osaaminen ja työvoiman saatavuus	++	Uudisrakennuksen vaikutus erittäin positiivinen. Osaavan työvoiman veto- ja pitovoima kasvaa merkittävästi.
	+	Peruskorjauksen vaikutus positiivinen. Osaavan työvoiman veto- ja pitovoima kasvaa.
6. Omistajaohjaus ja kaupungin talous	-	Rakennusurakka vaatii kaupungilta taloudellista panostusta.
Hyvinvointiohjelma		
1. Laadukkaat palvelut	++	Uudisrakennus tarjoaa tarkoituksenmukaiset tilat perusopetukseen.
	+	Peruskorjauksen vaikutus positiivinen.
2. Ennaltaehkäisevä toiminta	++	Uudisrakennuksen modernit työskentelytilat vähentävät mahdollisia sisäilman laadun poikkeamien aiheuttamia terveysvaikutuksia ja sallivat nykyaikaisten opetusmenetelmien käytön.
	+	

		Peruskorjatut tilat vähentävät mahdollisia sisäilman laadun poikkeamien aiheuttamia terveysvaikutuksia.
3. Terveet elintavat	+	Sekä uudisrakennus- että peruskorjausvaihtoehto sisältävät suunnitelmat sosiaali-tiloista peseytymismahdollisuuksineen, mikä edistää liikunnan ja työmatkan yhdistämistä.
4. Osallisuus ja yhteisöllisyys	+	Uudet tilat on mahdollista toteuttaa niin, että toiminta edistää nykyistä paremmin osallisuutta ja yhteisöllisyyttä.
5. Turvallisuus ja viihtyisyys	++	Uudisrakennushankkeessa on mahdollista toteuttaa kaikki tarpeelliset turvallisuutta ja viihtyisyyttä lisäävät tekijät.
	+	Peruskorjaushankkeessa tiloja pystytään uudistamaan niin, että turvallisuus ja viihtyisyys kohenevat.
6. Henkilöstön hyvinvointi	++	Uudisrakennushankkeen uudet, modernit tilat ovat henkilöstölle ja oppilaille arvostuksen osoitus ja tae kaupungin panostamisesta hyvinvointiin.
	+	Peruskorjatut tilat tuovat ainakin jonkin verran kokemusta panostuksesta hyvinvointiin.
Yhdistyshjelma		
1. Kumppanuuksien edistäminen	+	Uusia tiloja voidaan käyttää kouluajan ulkopuolella kumppaneiden tarvitsemiin tarkoituksiin.
2. Monipuolinen yhdistyselämä	0	Ei merkittäviä vaikutuksia.
3. Osallisuus ja harrastaminen	+	Uudistetut tilat tarjoavat hyvät mahdollisuudet toteuttaa monipuolista harrastustoimintaa ja edistävät sitä kautta osallisuuden toteutumista.

Johtopäätös ja perustelut

Elinvoima-, Hyvinvointi- sekä Yhdistyshjelmien näkökulmasta rakennushankkeelle löytyy erittäin paljon myönteisiä vaikutuksia. Erityisesti uudisrakennushankkeen ennakoitavat positiiviset vaikutukset ovat mittavat. **Vahva ja Rohkea –strategian näkökulmasta** rakennushankkeella on merkittävä määrä myönteisiä vaikutuksia.

Vaikutukset ihmisiin

Päätösten sosiaaliset ja terveysvaikutukset eri ihmisryhmiin, esimerkiksi sukupuolen, iän, asuinpaikan, kielen, kulttuuritaustan, tulojen, koulutuksen, työn tai erityisryhmän tms. mukaan.

Kaupungin sisäisessä tarkastelussa voi näkökulma olla kaupungin asukkaan/palveluita käyttävän tai kaupungin henkilöstön näkökulma.

Erityisenä tarkastelunäkökulmana huono-osaisuuden vähentäminen tai vaikutusten minimointi.

		Merkki	Vaikutuksen kuvaus lyhyesti
1	Palvelujen saatavuus ja laatu (esim. kaupungin tuottamat palvelut, kuntayhtymien tuottamat palvelut, yritykset ja yhteisöt palveluiden tuottajina)	+ 0	Uudisrakennus mahdollistaa kansalais- ja musiikkiopistotoiminnan nykyistä paremmin. Peruskorjauksella ei vaikutuksia.
2	Sosiaalinen elinympäristö (esimerkiksi ihmissuhteet, yksinäisyys, yhteisöllisyys, vaikutukset lapsiin, nuoriin tai ikäihmisiin)	+ 0	Uudisrakennus mahdollistaa tilojen uudenlaisen käytön. Peruskorjauksella ei vaikutuksia.
3	Elintavat (esimerkiksi ruokavalio, päihteiden käyttö, liikunta, virkistäytyminen, riskikäyttäytyminen)	+ 0	Uudisrakennus antaa uudenlaisia liikuntamahdollisuuksia. Peruskorjauksella ei vaikutuksia.
4	Terveys (fyysinen ja psyykinen näkökulma)	++ +	Uudisrakennus kaikkien käyttäjien kannalta erittäin myönteinen mahdollisuus. Peruskorjauksella ainakin lyhytkestoisia myönteisiä vaikutuksia.
5	Osallisuus (osallistuminen päätöksiin ja vaikuttaminen, tiedonsaanti jne.)	+	Uudisrakennus ja peruskorjaus henkilöstön sekä oppilaiden ja huoltajien osalta mahdollisuus yhteisöllisyyden edistämiseen.
6	Toimeentulo (työllisyys, talous, varallisuus jne.)	0	Ei vaikutuksia.

Johtopäätös ja perustelut

Uudisrakennuksen vaikutukset ihmisiin liittyvät laajasti kaupungin asukkaisiin ja henkilökuntaan ja ovat pelkästään myönteisiä. Peruskorjauksen vaikutukset jäävät selvästi vähäisemmiksi.

Vaikutukset ympäristöön ja ilmastoon

Vaikutukset, jotka aiheutuvat luonnonvarojen ja energian käytöstä sekä niihin liittyvistä päästöjen ja jätteiden määrästä, kulutuskäyttämisen muutoksesta tai toimintojen sijoittumisesta ja niihin liittyvistä liikkumis- ja liikenneratkaistuista.

Erityisenä näkökulmana ilmastonmuutoksen ehkäiseminen tai sen vaikutusten minimointi sekä Hinku-kunnan velvoitteet.

		Merkki	Vaikutuksen kuvaus lyhyesti
1	Fyysinen elinympäristö ja viihtyvyys (työ- ja asumisolot, liikenne- ja liikkumismahdollisuudet, esimerkiksi melu, ilman epäpuhtaus, onnettomuusriski jne.)	++ +	Uudisrakennuksen toteutuessa henkilöstön sekä oppilaiden työoloihin tulisi selkeä parannus. Peruskorjaushanke parantaisi henkilöstön ja oppilaiden työskentelyolosuhteita.
2	Maaperä, pinta- ja pohjavedet sekä luonnon monimuotoisuus	0	Ei vaikutuksia.
3	Ilmasto	+ 0	Uudisrakennuksen toteutus massiivipuusta tukee ilmastotavoitteita. Peruskorjauksella ei vaikutuksia.
4	Luonnonvarojen käyttö, jätteiden määrä ja haitallisuus sekä kierrätys	+ -	Uudisrakennushankkeessa materiaalit ovat vapaasti valittavissa. Nykyisen rakennuksen voidaan ajatella olevan käyttökänsä päässä. Toisaalta nykyisessä rakennuksessa paljon purettavaa, josta muodostuu rakennusjätettä. Mittavan saneeraus lisää rakentamisen aiheuttamaa kulutusta.
5	Maisema, kaupunkikuva, kulttuuriperintö	+ -	Uudisrakennus muuttaa jonkin verran maisemaa. Nykyisen koulurakennuksen säilyttäminen on perusteltua kulttuuriperinnön säilyttämisen näkökulmasta.
6	Rakennettu ympäristö ja yhdyskuntarakenne	0	Kumpikaan ratkaisu ei muuta koulukäytössä olevien rakennusten sijoittelua. Rakennukset säilyvät nykyisellä tontillaan.

Johtopäätös ja perustelut: Vaikutukset ympäristöön ja ilmastoon ovat usein rakennushankkeessa jossakin määrin negatiivisia. Kiinteistöjen monikäyttöisyys on kuitenkin ilmastotekoa, jollaiseksi voidaan tulkita myös uuden teknologian käyttöönotto.

Vaikutukset kunnan talouteen ja henkilöstöön			
		Merkki	Vaikutuksen kuvaus lyhyesti
1	Kunnan henkilöstö (määräaikainen tai toistaiseksi voimassa oleva työsuhde, lukumäärä, henkilötyövuodet jne.)	0	Ei suoraan vaikutusta henkilöstön lukumäärään ainakaan lyhyellä tähtäimellä.
2	Kunnan talous (tulot, menot, investoinnit, velkaantuminen)	- +	Lisää velkaantumista, mutta mahdollistaa energiataloudellisemmat lämmitys- ym. ratkaisut.
3	Tuloksellisuus ja tuottavuus	+	Uudistetut tilat mahdollistavat entistä paremmin opetusjärjestelyiden optimoinnin. Voidaan olettaa, että sairauslomien tarve pienenee uudistettujen tilojen myötä.

Johtopäätös ja perustelut

Taloudelliset vaikutukset lisäävät velkaantumista. Investoinnin tekeminen tiloja uudistamalla on kuitenkin jossain vaiheessa toteutettava.

Vaikutukset yrityksiin

Vaikutukset, jotka aiheutuvat esimerkiksi julkisista hankinnoista, asunto- ja kaavoituspolitiikasta, liikenneratkaistuista tai kunnan talouspolitiikasta. Vaikutukset työpaikkojen lukumäärään, mahdolliseen yhteisöverotuottoon tai yritysten välisen liiketoiminnan edistämiseen.

		Merkki	Vaikutuksen kuvaus lyhyesti
1	Harjavallan kaupungin kilpailukyky	+ -	Judet, modernit opetustilat toimivat vetovoimatekijänä. Velka-asteen nousu vaarantaa kaupungin kykyä itsenäisiin ratkaisuihin.
2	Yritystoiminnan monipuolistuminen, markkinarakenne ja liiketoiminta	+	Mittavan investoinnin toteutuminen lisää myös paikallisten rakennusalan yritysten mahdollisuuksia.
3	Työpaikkojen muodostuminen	+	Mahdollisesti lyhytaikaisia vaikutuksia.
4	Yritysten kehittäminen	0	Ei vaikutuksia.
5	Yritysten työvoiman saanti	0	Ei merkittäviä vaikutuksia.
6	Yritysten tavara- ja työmatkaliikenne	0	Ei vaikutuksia.
7	Yritysten asiakasvirta	0	Ei vaikutuksia.
8	Yritysten osallistuminen julkisiin hankintoihin	+	Rakennushankkeen toteuttaminen kaupungin julkisena hankintana lisää yritysten osallistumisen mahdollisuuksia.

Johtopäätös ja perustelut

Rakennushankkeen toteuttaminen kaupungin julkisena hankintana lisää yritysten osallistumisen mahdollisuuksia.

Vaikutusten arvioinnin johtopäätökset kootusti

Elinvoima-, Hyvinvointi- sekä Yhdistysohjelmien näkökulmasta rakennushankkeelle löytyy erittäin paljon myönteisiä vaikutuksia. Erityisesti uudisrakennushankkeen ennakoitavat positiiviset vaikutukset ovat mittavat. Vahva ja Rohkea –strategian näkökulmasta rakennushankkeella on merkittävä määrä myönteisiä vaikutuksia.

Uudisrakennuksen vaikutukset ihmisiin liittyvät laajasti kaupungin asukkaisiin ja henkilökuntaan ja ovat pelkästään myönteisiä. Peruskorjauksen vaikutukset jäävät selvästi vähäisemmiksi.

Vaikutukset ympäristöön ja ilmastoon ovat usein rakennushankkeessa jossakin määrin negatiivisia. Kiinteistöjen monikäyttöisyys on kuitenkin ilmastoteko, jollaiseksi voidaan tulkita myös uuden teknologian käyttöönotto.

Taloudelliset vaikutukset lisäävät velkaantumista. Investoinnin tekeminen tiloja uudistamalla on kuitenkin jossakin vaiheessa toteutettava.

Rakennushankkeen toteuttaminen kaupungin julkisena hankintana lisää yritysten osallistumisen mahdollisuuksia.

